

saafremt hun møder med Attest for, at hun er en huslig og forstandig Kvinde. Jeg mener, det er heldigt, at man skal være huslig og forstandig, og det gælder, hvad enten man er Mand eller Kvinde. Men jeg synes, at Retten til det samlede Fællesbo burde være ens ved den ene Ægtefælles Død, baade for Mand og Hustru. Saaledes som det er nu, har Manden en ubetinget Ret, Konens Ret er kun en eventuel Ret, hvis vedkommende Myndighed vil give hende den paa Basis af de fremlagte Attester for, at hun er huslig og forstandig. Dernæst er det en Ret, som er saa begrænset, at den kun gælder, saa længe Børnene ere umyndige, altsaa indtil deres 18de Aar. Naar den Tid kommer, skal hun skifte med dem, hvis hun ikke kan blive enig med dem eller deres Kuratorer om at lade være at skifte. Det vil i mange Tilfælde føre til Boets Opløsning, til Familiestridigheder og Uretfærdigheder mod den Enke, som sidder i saadanne Kaar, at hun kan klare sig selv og de yngre Børn ved Hjælp af Fællesboet, men absolut ikke har Raad til at indlade sig i noget Skifte. Skulde vi gøre det Skridt at tillægge den gifte Kvinde Myndighed, altsaa hæve hende op mellem almindelige Mennesker og gøre hende til Mandens Lige, maa vi ogsaa give hende den samme Ret som Manden til at hense i uskiftet Bo. Det andet Punkt er maaske af fuldt saa stor indgribende Betydning. Det er Spørgsmaalet om Adgangen til at erhverve Næringsbevis. Som vi have det nu, kan myndig Kvinde og fraskilte og fraseparede Hustruer og Enker erhverve Næringsbevis ligesom Mænd kunne erhverve det, men hvis en saadan Kvinde, der sidder og har sit Næringsbevis og driver f. Eks. en Detailhandel her i Kjøbenhavn eller Købstæderne eller et eller andet Sted, gaar hen og gifter sig, vil det være hende umuligt at drive Forretning paa det gamle Næringsbevis, og der fordres — skønt jeg ser ikke, at der nogetsteds findes udtrykkelig Hjemmel dertil — af Autoriteterne, at Næringsbevis skal løses af Manden, altsaa at Forretningen bliver Mandens og ikke kan vedblive at være Hustruens. Og selv om man søger at bevirke dette ved før Ægteskabet at oprette en Ægtepagt, saa vil det være umuligt at faa Næringsbevis for den gifte Kvinde. Jeg mener, at det er en Uretfærdighed og en U hensigtsmæssighed, og man kan ikke afvise dette med at sige, at det ligger udeu for denne Lovs Rammer, thi det gør det ingenlunde.

Saa vel dette Spørgsmaal som Spørgsmaalet om uskiftet Bo vedrøre Formueforholdet mellem Ægtefæller, og skulle vi have en rationel Ordning i dette Forhold, saa er det dog bedst, at vi faa en saadan Ordning, som vil være til Fremme af begge Ægtefællers Tarv. Det var de to Forhold. Det tredje Forhold er Adgangen til ved Testament at raade over Boet. Jeg tillader mig at tro, at naar der ikke i denne Lov er taget udtrykkelige Bestemmelser derom, saa er det af en af to Grunde. Enten kan det være, fordi man harm ent, at man ved at tillægge Hustruen Myndighed, saaledes som det er gjort i Lovforslagets § 10 ved de Ord: Hustruens Myndighed er den samme som ugift Piges, vil have ophævet Abnormiteten i Arvelovens § 29. Det kan være det ene Motiv, og det andet Motiv kan være en ren og skær Forølgelse. Der har vistnok ikke hos Koncipisterne, hverken hos den fremadstræbende Koncipist, eller hos den mere konservative Koncipist, været nogen udtrykkelig Vilje eller Ønske om, at denne Indskrænkning i Adgangen til ved Testament at raade over Boet skulde blive ved at staa som en Abnormitet under de ny forandrede Forhold mellem Ægtefællerne. Da maaske mange af de ærede Medlemmer ikke vide, hvorledes Forholdet er nu, skal jeg, med den højtærede Formands Tilladelse, tillade mig at oplæse Bestemmelserne herom. Bestemmelserne findes i Arveloven af 21de Maj 1845 § 29 og lyde saaledes: „For saa vidt en testamentarisk Disposition, der gaar ud paa at betage et Barn noget af dets lovbestemte Arvelod eller den fri Raadighed over Arvemidlernes Substans, skal udstrække sin Virkning baade til Fædrene og Mødrene-Arven, maa den være oprettet af begge Forældrene i Forening“. Det lyder meget skønt, men nu gaa vi videre: „Endskønt det saaledes staaer en Fader frit foruden Moderens Medvirkning at gøre en Disposition af foranførte Beskaffenhed med Hensyn til Børnenes Arv efter ham, vil hendes Samtykke dog være nødvendig for at Dispositionen ogsaa skal gælde med Hensyn til Børnenes Mødrenearv“. Det lyder atter ganske skønt. „Derimod skal Moderen, saa længe hun lever i Ægteskab med Børnenes Fader, ikke uden dennes Samtykke kunne gøre nogen Forandring i Børnenes lovbestemte Arveret efter hende“. Se, det hænger sammen med det, at Kvinden i Ægteskabet er umyndig, og medens en Mand, saa længe Ægteskabet bestaar, iuden for de Regler, hvori Lovgivningen i det hele taget